

บทที่ 4

สภาพทั่วไปและความสนใจของประชาชนในจังหวัดฉะเชิงเทราที่มีต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ในส่วนนี้จะกล่าวถึง สภาพทั่วไปของจังหวัดฉะเชิงเทรา อันเป็นข้อมูลพื้นฐาน อาทิ เช่น ความเป็นมา สภาพทางภูมิศาสตร์ ภูมิประเทศ สภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เป็นต้น¹ การไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา ตลอดจนผลงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดฉะเชิงเทราที่ผ่านมา โดยเฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ได้เลือกตั้งเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2526

สภาพทั่วไปของจังหวัดฉะเชิงเทรา

1. ประวัติความเป็นมา

จังหวัดฉะเชิงเทราได้ตั้งขึ้นในสมัยพระมหาจักรพรรดิ สำหรับเป็นที่ระดมพลในเวลาสงครามสมัยกรุงศรีอยุธยา แต่ในหนังสือพงศาวดารไม่ได้กล่าวถึงชัดเจน มีความพอเป็นเค้าแต่เพียงว่าในแผ่นดินสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ หลังจากเตรียมการป้องกันประเทศครั้งใหม่ใน พ.ศ. 2104 โปรดให้ข้าหลวงออกเที่ยวสำรวจบัญชีสามะโนคริ้วและคัดคนเข้าทะเบียนเพิ่มเติมกำลังทหารทุกหัวเมืองขึ้นใน² ในสมัยรัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เมืองฉะเชิงเทรามีฐานะเป็นเมืองจัตวา สังกัดกรมมหาดไทย จนถึงสมัย รัชกาลที่ 5 ภายหลังการปฏิรูประบอบการปกครองใหม่ จึงมีฐานะเป็นเพียงเมืองหนึ่งในมณฑลปราจีนบุรี ซึ่งในขณะนั้นมีนครนายก พนมสารคาม ปราจีนบุรี รวมอยู่ด้วย

---

¹ ข้อมูลส่วนใหญ่จากหน่วยราชการที่ตั้งอยู่ในจังหวัดฉะเชิงเทรา และสรุปข้อราชการปี 2529 ของสำนักงานจังหวัดฉะเชิงเทรา.

² ปรากฏจากหนังสือสภาพจังหวัดฉะเชิงเทรา หลวงประจำจันทนเขต เป็นผู้รวบรวมขึ้น พ.ศ. 2477 อ้างใน บรรยายสรุปข้อราชการ จังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานจังหวัดฉะเชิงเทรา 2529.

คำว่า "ฉะเชิงเทรา" เป็นภาษาเขมรที่มาจากคำว่า "สะตังเจริว" ซึ่งแปลว่า คลองลึก แต่ประชาชนทั่วไปเรียกติดปากว่า "แปดริ้ว" เพราะมีตำนานเล่าต่อ ๆ กันมาว่า เมืองนี้เคยมีปลาช่อนตัวโต ๆ และชุกชุมมาก เมื่อนำมาทำเค็มตากแห้งสามารถฆ่าเหล่าเป็น ริ้ว ๆ ได้ถึงแปดริ้ว

ฉะเชิงเทราเป็นเมืองเล็ก ๆ ที่เต็มไปด้วยความสงบสุขและมีทิวทัศน์ที่สวยงาม เป็นสิ่งคู่บ้านคู่เมืองที่เป็นที่สักการะและรู้จักกันดีในหมู่มนุษย์

2. สภาพทางภูมิศาสตร์และภูมิประเทศ

1. ที่ตั้งและอาณาเขต จังหวัดฉะเชิงเทราตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ โดยทางรถยนต์ประมาณ 75 กิโลเมตร และโดยทางรถไฟประมาณ 60 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 3,395,000 ไร่ หรือประมาณ 5,432 ตารางกิโลเมตร ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดนครนายกและจังหวัดปราจีนบุรี ทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดชลบุรี ระยอง และจันทบุรี ทิศตะวันออกติดต่อกับกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสมุทรปราการ¹

2. ลักษณะภูมิประเทศ แบ่งออกตามลักษณะของสภาพพื้นที่และการใช้ที่ดิน ดังนี้

- พื้นที่ราบและที่ราบลุ่ม ส่วนใหญ่อยู่ทางด้านตะวันออกของจังหวัด บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำบางปะกง ในเขตท้องที่ อำเภอมะขาม อำเภอบ้านโพธิ์ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว อำเภอบางปะกง อำเภอบางคล้า กิ่งอำเภอราชสาส์น อำเภอบางพลาย และบางส่วนของอำเภอนวมสารคาม มีพื้นที่ประมาณร้อยละ 35 อยู่ในเขตชลประทาน โดยเฉพาะใน 4 อำเภอแรก มีการใช้ที่ดินทางการกสิกรรมมานานนับร้อย ๆ ปี และขยายตัวเต็มที่โอกาสที่จะขยายพื้นที่มีน้อยมาก พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ปลูกข้าว

- พื้นที่ดอนลูกคลื่นลอนลาด ในเขตท้องที่อำเภอนวมสารคาม อำเภอบางพลาย และบางส่วนของอำเภอนวมสารคาม เขตที่ดินในบริเวณนี้ไม่เหมาะแก่การทำนาข้าว ส่วนมากจึงใช้ที่ดินทำไร่มันสำปะหลัง อ้อย และเลี้ยงสัตว์

- พื้นที่ลูกคลื่นหรือเป็นลูกฟูกสูง ๆ ต่ำ ๆ และเป็นภูเขา ในเขตท้องที่อำเภอนวมสารคาม และบางส่วนของอำเภอนวมสารคาม และอำเภอบางพลาย เขตนี้ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 1,748,750 ไร่ ปัจจุบันมีการบุกเบิกเข้าไปทำไร่อ้อย มันสำปะหลัง

¹ ไปรคตุดแผนที่ประกอบตามผนวกแนบท้าย.

และข้าวโพด ประมาณ 516,875 ไร่ ที่เหลือเป็นป่า และภูเขาประมาณ 1,331,875 ไร่ มีสภาพเป็นป่าดงดิบ และป่าผลัดใบ มีไม้สำคัญที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ เช่น ไม้ยาง ไม้ตะเคียน เป็นต้น

3. สภาพทางเศรษฐกิจสังคมและการเมือง

3.1 การปกครองและการบริหารราชการ

จังหวัดฉะเชิงเทรา แบ่งการปกครองส่วนภูมิภาคออกเป็น จังหวัดและอำเภอ และแบ่งการปกครองอำเภอออกเป็น 8 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ 88 ตำบล และ 782 หมู่บ้าน ส่วนการปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล 2 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา และเทศบาลตำบลบางคล้า นอกจากนี้ยังมีสุขาภิบาล 15 แห่ง ประชากรมีจำนวนทั้งสิ้น 769,581 คน แยกเป็นเพศชาย 249,286 คน เพศหญิง 253,898 คน ¹

3.2 ด้านเศรษฐกิจ

เนื่องจากจังหวัดฉะเชิงเทรามีเนื้อที่การเพาะปลูกน้อยมาก ประมาณ 2,230,780 ไร่ อาชีพสำคัญของประชาชนได้แก่ การเกษตรกรรม โดยเฉพาะการทำนา ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 65.61 ของพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด จัดว่าเป็นจังหวัดซึ่งอยู่ในเขตเกษตรกรรม ก้าวหน้าของประเทศ เนื่องจากมีการใช้เทคนิคก้าวหน้าทางการเกษตร มีการใช้เครื่องจักรแทนแรงงานคนและสัตว์ นอกจากนั้นยังได้นำเอาพันธุ์ข้าวชนิดใหม่และวิธีการทำนาแบบใหม่ ๆ มาใช้ กว่า 10 ปีมาแล้ว

นอกจากการปลูกข้าวแล้ว ยังมีการปลูกพืชไร่ที่สำคัญ ได้แก่ มันสำปะหลัง เป็นอันดับสองรองจากการปลูกข้าว การเลี้ยงสัตว์ เช่น ไก่ เป็ด สุกร ซึ่งจัดอยู่ในอันดับชั้นนำของประเทศ การประมง ซึ่งมีทั้งการประมงน้ำจืด และประมงน้ำเค็ม มีหน่วยงานของกรมประมงที่ศึกษาถึงการเพาะเลี้ยงกุ้งก้ามกรามตั้งอยู่ ทั้งนี้เพื่อทำการทดลองค้นคว้าในการส่งเสริมอุตสาหกรรมเลี้ยงกุ้งก้ามกรามให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

¹

ที่มา ทำเนียบท้องที่ : สถิติข้อมูลการปกครองส่วนภูมิภาค ปี 2527 กองปกครองท้องที่ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย.

นอกจากนี้จังหวัดฉะเชิงเทรายังได้รับการสนับสนุนให้มีการปลูกป่าตามโครงการ
 ประชาอาสา ของภาครัฐบาล บริษัทไม้อัดไทย และปลูกตามเงื่อนไขสัมปทาน เพื่อขยายตัว
 การปลูกป่าให้มากขึ้น ทั้งนี้เพราะเนื้อที่นอกเหนือจากการทำเกษตรกรรมแล้ว เป็นพื้นที่ป่าไม้
 ประมาณครึ่งหนึ่งของพื้นที่จังหวัด ประมาณ 5,422 ตารางกิโลเมตร โดยมีป่าสำคัญอยู่
 1 แห่ง คือ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแดงระบบสียัด เนื้อที่ประมาณ 2,805 ตารางกิโลเมตร หรือ
 ประมาณ 1,753,125 ไร่ อยู่ในท้องที่อำเภอพนมสารคาม อำเภอสนามชัยเขต และอำเภอ
 แกลงยาว ปัจจุบันเหลือพื้นที่ป่าสงวนอยู่ประมาณ 2,427,37 ตารางกิโลเมตร เนื่องจากมี
 การบุกรุกทำลายป่า และหน่วยงานปฎรูปร่างที่ดิน เข้าไปดำเนินการในพื้นที่บางส่วน

- สถาบันการเกษตร

จังหวัดฉะเชิงเทรา มีสถาบันเกษตรกรที่สำคัญอยู่ 2 กลุ่ม คือ สถาบัน
 กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตร ซึ่งมีการรวมตัวกันในระดับจังหวัด กลุ่มเกษตรกรได้รับ
 การส่งเสริมและสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตร ส่วนสหกรณ์การเกษตรได้รับการส่งเสริม
 และสนับสนุนจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ นอกจากนั้นในปัจจุบันยังเกิดกลุ่มใหม่ขึ้นมา คือ กลุ่ม
 เกษตรกรกู้เงินธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์ (ธกส.) โดยไม่สังกัด 2 กลุ่มแรก

สำหรับสถาบันที่มีบทบาทเด่นชัดในการแก้ไขปัญหาและการเรียกร้องเพื่อผลประโยชน์
 ของชาวนามาก คือ กลุ่มเกษตรกร ส่วนกลุ่มอื่นมีบทบาทไม่มากนัก กลุ่มเกษตรกรมีสมาชิก
 ประมาณ 59,000 คน กลุ่มสหกรณ์มีสมาชิก 9,000 คน อย่างไรก็ตาม การรวมตัวกัน
 ของสมาชิกกลุ่ม เกษตรกรยังเป็นการรวมตัวกันอย่างหลวม ๆ กิจกรรมที่ทำร่วมกันก็คือ การรวม
 กลุ่มกันซื้อปุ๋ยจาก อตก. และกู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ แม้ในปัจจุบันจะมี
 การรวมตัวกันสีขาวและขายขาวสาร แต่ก็มีเพียงส่วนน้อยในบางกลุ่มเท่านั้น และเท่าที่
 ผ่านมาจนถึงปัจจุบันนี้ กลุ่ม เกษตรกรเคยมีความพยายามที่จะมีส่วนในการกำหนดราคาข้าวเปลือก
 ในแต่ละปีแต่ก็ยังไม่เคยประสบผลสำเร็จ ¹

---

¹ ครั้งสุดท้ายชาวนาจังหวัดฉะเชิงเทรากลุ่มหนึ่งได้เดินทางไปร้องเรียน เรื่องราคาข้าว
 ตกต่ำร่วมกับชาวนาจังหวัดต่าง ๆ ที่ทำเนียบรัฐบาลและกระทรวงพาณิชย์ ระหว่างวันที่ 6-10
 มกราคม 2527 - ที่มา สรุปข่าวประจำวันกองการข่าวและการต่างประเทศ สำนักงาน
 ปลัดกระทรวงมหาดไทย.

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

เช่น การบูรณาการเงิน จะเน้นการชักจูงให้ประชาชนยอมรับที่จะปฏิบัติจึงสามารถกระทำได้ ทั้งโดยอาศัยขนบธรรมเนียม ประเพณี ผู้อาวุโส ผู้นำท้องถิ่น อำนาจเงินและการโฆษณาชวนเชื่อ¹

- การปฏิบัติงานของข้าราชการ

ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการในจังหวัดจะเชิงเทรามีลักษณะ เช่นเดียวกับข้าราชการทั่วไป กล่าวคือ ส่วนใหญ่มีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน เป็นอย่างดี มีความสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม และมุ่งจะร่วมในการแก้ปัญหาของบ้านเมือง แต่เนื่องจากค่านิยมทางวัตถุและระบบงานบางประการ ทำให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ได้ในขีดจำกัด

- การพัฒนาท้องถิ่นและการพัฒนาชนบท

จังหวัดมีโครงการพัฒนาชนบทที่สำคัญ ๆ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้มีการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้น ตลอดจนช่วยยกระดับความเป็นอยู่และรายได้ของประชาชนในจังหวัดให้สูงขึ้น โครงการต่าง ๆ ที่สำคัญมีดังนี้

1. แผนการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกได้กำหนดแนวทางและมาตรการในการพัฒนาจังหวัด ให้เป็นชุมชนศูนย์กลางตลาด เกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร โดยในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) ได้กำหนดโครงการพัฒนาจังหวัดไว้ อาทิเช่น โครงการพัฒนาบริหารพื้นฐานในพื้นที่ปฏิบัติการโดยปรับปรุงระบบน้ำโสโครก โครงการเคหะชุมชน โครงการสร้างและปรับปรุงถนน โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรม การเกษตร เป็นต้น
2. โครงการสร้างงานในชนบท (กสช.) ในปีงบประมาณ 2529 จังหวัดจะเชิงเทรา ได้รับการจัดสรรเงิน 27,392,342 บาท จัดสรรให้สภาตำบล 88 สภาตำบล 25,501,232 บาท อำเภอเมืองได้รับการจัดสรรเงิน 5,649,981 บาท เพื่อดำเนินการในโครงการ 223 โครงการ โครงการส่วนใหญ่ได้แก่ การขุดคูคลอง เหมือง 103 โครงการ เป็นเงิน 11,506,101.75 บาท โครงการสร้างถนน สะพาน ท่อระบายน้ำ 82 โครงการ เป็นเงิน 9,312,524.54 บาท และโครงการจัดทำถังน้ำ ดื่มน้ำ 18 โครงการ 1,042,797.81 บาท ที่เหลือเป็นโครงการประปาหมู่บ้าน ฝ่ายประปาหมู่บ้าน พังกั้นน้ำ สระ

---

¹ เอกสารบรรยายสรุปข้าราชการ จังหวัดจะเชิงเทรา สำนักงานจังหวัดจะเชิงเทรา, หน้า 48.

หนอง และอื่น ๆ ทั้งนี้โครงการต่าง ๆ ดังกล่าวมุ่งเน้นในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อราษฎร โดยส่วนรวม กระจายเงินให้ถึงมือประชาชนที่ยากจนและให้ทีมงานทำรวมทั้งการทำงานร่วมกัน ระหว่างสภาตำบลต่าง ๆ ด้วย

3. โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาคันทรง ซึ่งเป็นโครงการตามพระราชดำริ ที่ตั้งโครงการอยู่ตำบลเขาคันทรง อำเภอหนองสาหร่าย เพื่อศึกษาพัฒนาและส่งเสริมระบบการเกษตรของประชาชนในจังหวัดและเป็นตัวอย่างสำหรับพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป โครงการที่สำคัญ เช่น โครงการอนุรักษ์ดินและน้ำของกรมพัฒนาที่ดิน โครงการก่อสร้างและพัฒนาแหล่งน้ำของกรมชลประทาน โครงการปลูกสร้างสวนป่าและสมุนไพรของกรมป่าไม้ โครงการค้นคว้าทดลองของกรมวิชาการเกษตร โครงการเพิ่มผลผลิต ปศุสัตว์ ของกรมปศุสัตว์ ก.ร.ป.กลาง บริษัทเจริญโภคภัณฑ์ และโครงการส่งเสริมศิลปาชีพของกรมการพัฒนาชุมชน เป็นต้น

4. โครงการพิเศษของจังหวัดในปีงบประมาณ 2527 เช่น โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการวางแผนครอบครัว โครงการตั้งหอการค้า กรอ. โครงการพัฒนาด้านจริยธรรม

5. โครงการร่วมเพื่อการพัฒนาชนบท ปี 2527 เช่น โครงการวิจัยเพื่อการพัฒนาชนบทของจุฬาฯ โครงการประชากรศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตร โครงการพัฒนา ด้านต่าง ๆ ของมูลนิธิส่งเสริมทรัพยากรมนุษย์

- ปัญหาและความต้องการของสังคม

1. จังหวัดจะเชิง เทราประสบปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และการบริโภคอยู่ในระดับสูงมาก ซึ่งแบ่งพื้นที่ตามสภาพปัญหาได้ 2 พื้นที่ดังนี้

1.1 พื้นที่ราบลุ่มด้านตะวันตก ได้แก่บริเวณท้องที่อำเภอเมือง บางปะกง บ้านโพธิ์ บางน้ำเปรี้ยว กิ่งอำเภอราชสาส์น และอำเภอบางคล้า เป็นบริเวณที่ประสบปัญหาน้ำเค็มจากทะเลหนุนเข้ามาในแม่น้ำบางปะกงในช่วงฤดูแล้งเป็นเวลา 6-7 เดือน โดยเฉลี่ย ทำให้ราษฎรขาดแคลนน้ำในการเกษตร การอุปโภคบริโภคและทำให้ดินบริเวณที่ น้ำเค็มท่วม เสื่อมคุณภาพลง

1.2 พื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดด้านตะวันออก ได้แก่ บริเวณท้องที่อำเภอ สยามชัยเขต อำเภอหนองสาหร่าย และอำเภอแปลงยาว เป็นบริเวณที่ประสบปัญหาขาดแคลน

แหล่งน้ำธรรมชาติ เพราะป่าไม้ต้นน้ำลำธารถูกทำลาย ประกอบกับโครงสร้างของดิน ไม่สามารถอุ้มน้ำได้ และบางบริเวณน้ำใต้ดินมีสร้อยจึงทำให้ขาดแคลนน้ำในการเกษตร และการบริโภคในฤดูแล้ง

2. ปัญหาขาดแคลนตลาดจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และถูกพ่อค้าคนกลางกดราคา ทั้งนี้เนื่องมาจากประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา ปลูกพืชไร่และทำสวน ซึ่งเป็นสินค้าที่เก็บไว้ได้ไม่นาน ปลูกพืชไร่และทำสวน ซึ่งเป็นสินค้าที่เก็บไว้ได้ไม่นาน ฉะนั้นในบางฤดูกาลที่มีผลผลิตมากจนระบายออกสู่ตลาดไม่ทัน ทำให้ผลผลิตเสียหายหรือถูกกดราคามาก ซึ่งความต้องการในการพัฒนานี้คือการส่งเสริมให้มีโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตการเกษตร การส่งเสริมสถาบันเกษตรกรกรให้มีฐานะมั่นคง

3. ปัญหาขาดแคลนถนนและไฟฟ้า ความต้องการที่จะสร้างและซ่อมแซมถนนที่ใช้ติดต่อระหว่างหมู่บ้านตำบลของประชาชนอยู่ในระดับสูงมาก เป็นความต้องการทั่วไปในทุกท้องที่ เช่นเดียวกับความต้องการไฟฟ้า

4. ปัญหาดินเปรี้ยวดินเสื่อมคุณภาพ จะประสบปัญหาดินเปรี้ยวถึงประมาณ 350,000 ไร่ ดินเค็มประมาณ 35,000 ไร่ การแก้ไขปัญหายังทำได้น้อย เพราะขาดทุนทรัพย์ในการซื้อ และขนส่ง ประกอบกับปัญหาที่เกษตรกรจำนวนมากเป็นผู้เช่าที่ดินทำนา เป็นเนื้อที่ถึงร้อยละ 44.4 ของเนื้อที่ถือครองการเกษตร¹ เกษตรกรผู้เช่าจึงไม่สนใจในปัญหาที่มากนัก

1.3.4 ด้านการเมือง

เนื่องจากสภาพทั่วไปของจังหวัดฉะเชิงเทรา ไม่มีปัญหารุนแรงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยเฉพาะปัญหาทางด้านการเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราไม่มีเขตแดนติดต่อกับต่างประเทศ จึงไม่มีปัญหาด้านการก่อการร้าย และปัญหาผู้อพยพ ถึงแม้ว่าจะปรากฏว่ามีผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ แต่ก็มีเพียงส่วนน้อยในบริเวณที่เป็นพื้นที่ป่าเขา เช่น ในอำเภอพนมสารคาม และกิ่งอำเภอสนามชัยเขต ส่วนในด้านการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 2519 เป็นต้นมา ไม่ปรากฏว่ามีการเคลื่อนไหวทางการเมืองแต่อย่างใด เว้นแต่ในเรื่องที่เกี่ยวกับปัญหาการประกอบอาชีพของเกษตรกรและประชาชนทั่วไป เช่น การร้องเรียน เรื่องปัญหาการขาดแคลนน้ำ ราคาข้าวตกต่ำ และราคาผลผลิตของกลุ่มชาวไร่น้ำส้มซ่าปะหลัง เป็นต้น

¹ที่มาสำนักงานเกษตรจังหวัด ฉะเชิงเทรา.

จากสภาพดังกล่าว ประชาชนส่วนใหญ่จึงมิได้มีการแสดงออกในการรวมกลุ่มที่จะสามารถสร้างพลังต่อรองทางการเมืองมากนัก การรวมกลุ่มเป็นการรวมกลุ่มแบบหลวม ๆ และเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เป็นครั้งคราวมากกว่าที่จะเป็นกลุ่มผลประโยชน์ ที่มีการจัดระบบอย่างมีประสิทธิภาพและมีอิทธิพลต่อการเมือง

ในเรื่องที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย เอกสารชี้แจงข้อราชการของจังหวัดฉะเชิงเทรา สรุปว่ายังไม่ได้ผลเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะประชาชนส่วนใหญ่ยังเข้าใจคำว่า "ประชาธิปไตย" เฉพาะเท่าที่เกี่ยวกับ การดำเนินชีวิตประจำวัน ของคนเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงความสนใจของประชาชนที่มีต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งอาจจะพิจารณาได้จากการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของประชาชน จะเห็นว่าความสนใจของประชาชนในเรื่องนี้ยังมีอยู่น้อยมาก

ตารางที่ 4.2 สถิติการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของประชาชน
ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ¹

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	จำนวนผู้มีสิทธิ	จำนวนผู้มาใช้สิทธิ	คิดเป็นร้อยละ	หมายเหตุ
1	15 พย. 2476	43,877	20,068	45.7	
2	7 พย. 2480	76,750	41,746	54.4	
3	12. พย. 2481	75,733	30,918	40.8	
4	6 มค. 2489	89,090	29,524	33.1	
5	5 สค. 2489	81,936	23,472	28.6	
6	29 มค. 2491	96,853	19,750	20.4	
7	5 มีย. 2492	95,898	29,790	31.1	
8	26 กพ. 2495	96,236	32,910	32.0	
9	26 กพ. 2500	117,234	69,117	59.0	
10	15 ธค. 2500	117,338	60,521	51.6	
11	10 กพ. 2512	166,460	76,044	45.7	
12	26 มค. 2518	199,831	101,771	50.9	
13	4 เมย. 2519	231,306	111,651	48.3	บัตรเสีย 4.9
14	22 เมย. 2522	234,144	79,328	33.9	
15	18 เมย. 2526	276,718	117,229	42.4	เป็นอันดับ 21 ของจังหวัดในภาคกลาง 26 จังหวัด จำนวนบัตรเสีย 2.4 % เป็นอันดับที่ 5 ของประเทศ
16	27 กค. 2529	292,646	162,330	55.5	บัตรเสีย 6551 คิดเป็น 4.6 %

¹

ที่มา กองการเลือกตั้ง กรรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย.

ในการเลือกตั้ง 16 ครั้งที่ผ่านมา รวมถึงการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2529 ประชาชนไปใช้สิทธิต่ำกว่าร้อยละ 50 ถึง 12 ครั้ง และใน 12 ครั้งนั้น ในการเลือกตั้ง ครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2489 ซึ่งเป็นการเลือกตั้งซ่อมมีผู้ไปใช้สิทธิน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 28.6 แต่อย่างไรก็ตาม จังหวัดฉะเชิงเทราก็ยังไม่ได้ชื่อว่าเป็นจังหวัดที่มีผู้ไปใช้สิทธิ น้อยที่สุด¹ ที่เหลืออีก 4 ครั้งนั้น ไม่มีครั้งใดที่ประชาชนไปใช้สิทธิถึงร้อยละ 60 ครั้งสูงสุดที่ ประชาชนไปใช้สิทธิ ได้แก่ครั้งที่ 9 เมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2500 มีผู้ไปใช้สิทธิร้อยละ 58.9 แต่ไม่อาจนับได้ว่าประชาชนมีความสนใจทางการเมืองมากขึ้น ทั้งนี้เพราะการเลือกตั้ง ครั้งนี้ถูกกล่าวหาว่ามีการทุจริตกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงแนวโน้มของประชาชน ในการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งแล้ว พบว่าประชาชนสนใจไปใช้สิทธิเพิ่มมากขึ้น นับตั้งแต่ การเลือกตั้งครั้งที่ 15 18 เมษายน 2526 เป็นต้นมา แต่จากการเปรียบเทียบการไปใช้ สิทธิทั้ง 16 ครั้ง จะเห็นว่าประชาชนมีความสนใจทางการเมืองที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งและ สภาผู้แทนราษฎรน้อยมาก จากตัวเลขสถิติของการไปใช้สิทธิแต่ละครั้งซึ่งบางครั้งก็มากบางครั้ง ก็น้อยไม่ต่อเนื่องกัน นอกจากนั้นยังอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ กล่าวคือ ประชาชนในจังหวัด ฉะเชิงเทราไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 ถึง 11 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 75 ในขณะที่ไปใช้สิทธิสูงกว่าเกณฑ์เพียง 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25 เท่านั้น

เนื่องจากการศึกษานี้ได้ทำการสัมภาษณ์ประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัด ฉะเชิงเทรา ในช่วงระยะเวลาก่อนมีการเลือกตั้งเมื่อ 27 กรกฎาคม 2529 กล่าวคือ ระหว่างวันที่ 1 -25 กรกฎาคม 2529 ดังนั้นข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับ จึงหมายถึงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ได้รับเลือกตั้งเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2526

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของประชาชนเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2526

1

โปรดดูสถิติการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งทั่วประเทศ, หน้า 103.

ตารางที่ 4.3 สถิติการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดละ เชียง เทว

เมื่อวันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2528 ¹

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	จำนวนผู้มีมาใช้สิทธิเลือกตั้ง		จำนวนบัตรเสีย		หมายเหตุ
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
อ. เมืองฉะ เชียง เทว	66,428	27,588	40.3	631	2.2	ผู้ใช้สิทธิ เป็น อันดับที่ 8 ของ จังหวัด
อ. บางคล้า	32,749	14,384	43.9	450	3.1	
อ. บางน้ำเปรี้ยว	28,832	14,783	38.0	467	3.2	
อ. บางปะกง	38,222	14,347	37.5	311	2.2	
อ. บ้านโพธิ์	24,553	10,344	42.1	353	1.4	
อ. ทนตสารคาม	32,378	17,434	53.8	325	1.8	
อ. สยามชัยเขต	20,804	8,102	43.5	308	1.5	
กิ่ง อ. รามสาแก่น	8,085	2,878	48.9	125	2.1	
กิ่ง อ. แผลงยาว	14,527	5,584	38.4	198	1.4	
รวม	276,678	118,500	42.1	3188	2.7	

¹ ที่มา ที่ทำการปกครองจังหวัดฉะ เชียง เทว.

จากตารางดังกล่าว พบว่าประชาชนในเขตอำเภอเมือง ฉะเชิงเทราไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับที่ 6 ในจำนวนอำเภอทั้งหมด 9 อำเภอ กล่าวคือจากจำนวนผู้มีสิทธิ 68,428 คน มีผู้มาใช้สิทธิ 27,566 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3 และมีจำนวนบัตรเสียมากกว่าอำเภออื่น ๆ เป็นอันดับที่ 3 ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสนใจของประชาชนในการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเขตอำเภอเมือง มีน้อยกว่าอำเภออื่น ๆ ถึง 5 อำเภอ ถึงแม้ว่าจะเป็นเขตที่เป็นศูนย์กลางในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะการรับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และความตื่นตัวทางการเมือง น่าจะส่งผลให้ประชาชนไปใช้สิทธิมากกว่าประชาชนในอำเภออื่น ๆ ก็ตาม

จากสภาพการณ์เช่นนี้สาเหตุสำคัญที่ประชาชนในเขตอำเภอเมืองไปใช้สิทธิกันน้อย อาจมาจากการขาดความศรัทธาต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและปัญหาความรู้ความเข้าใจของประชาชนที่มีต่อบทบาท และความรับผิดชอบของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังจะได้กล่าวต่อไป

ประวัติและผลงานโดยย่อของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จังหวัดฉะเชิงเทรามีการเลือกตั้งตั้งแต่ปี 2475 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน รวมการเลือกตั้งซ่อมด้วยรวมทั้ง 16 ครั้ง มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ผลัดเปลี่ยนเข้ามารับใช้ประชาชนชาวจังหวัดฉะเชิงเทราจนถึงปัจจุบันนี้ จากข้อมูลรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดฉะเชิงเทราที่ผ่านมาในการเลือกตั้งทั้ง 16 ครั้งนี้ จะทำให้เห็นสถานการณ์ที่สัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนชาวจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่เปลี่ยนไปในแต่ละครั้งได้ข้างดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดฉะเชิงเทราตั้งแต่ปี 2475-2529¹

ปี เลือกตั้ง	ลำดับที่	รายชื่อ	สังกัดพรรค	จำนวนครั้งที่ ที่เป็น สส.
1. 15 พย.2476	1	นายหอมจันทร์ วัฒนวิจารณ์		1
2. 7 พย.2480	2	นายนิ่ม เรืองเกษตร์		1
3. 12 พย.2481	3	นายนิ่ม เรืองเกษตร์		2
4. 6 มค.2489	4	นายกิจจา วัฒนสินธุ์		1
5. 5 สค.2489	5	นายอุดร วิทยานนท์		1
6. 29 มค.2491	6	นายกิจจา วัฒนสินธุ์		2
7. 5 มีย.2492	7	หลวงนรกิจบริหาร		1
8. 26 กพ.2495	8	นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์		1
9. 26 กพ.2500	9	นายจวน กุลละวณิชย์		1
	10	นายจวน กุลละวณิชย์	เสรีมนังคศิลา	2
	11	นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์	เสรีมนังคศิลา	2
10. 15 ธค.2500	12	นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์	เสรีมนังคศิลา	3
	13	นายพิชัย ศิริวรรณ	ชาติสังคม	1
11. 10 กพ.2512	14	นายจำลอง เทวารุทธ	สหประชาไทย	1
	15	นายชุมพล มณีเนตร	ประชาธิปไตย	1
	16	นายอนันต์ ฉายแสง	ประชาธิปไตย	1
12. 26 มค.2518	17	นายเกษม สรศักดิ์เกษม	ประชาธิปไตย	1
	18	นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์	สังคมชาตินิยม	4
	19	นายอนันต์ ฉายแสง	สันติชน	2
13. 4 เมย.2519	20	นายชุมพล มณีเนตร	ประชาธิปไตย	2
	21	พ.ท.บำเพ็ญ คชวัฒน์	ชาติไทย	1
	22	นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์	สังคมชาตินิยม	5
14. 22 เมย.2522	23	นายไกรสร นันทมานพ	สยามประชาธิปไตย	1
	24	นายจำลอง เทวารุทธ	กิจสังคม	2
	25	นายรณรงค์ มาลานนท์	สยามประชาธิปไตย	1
15. 18 เมย.2526	26	นายไกรสร นันทมานพ	กิจสังคม	2
	27	นายทิวา พูลสมบัติ	กิจสังคม	1
	28	นายอนันต์ ฉายแสง	ก้าวหน้า	3
16. 7 กค.2529	29	นายไกรสร นันทมานพ	ก้าวหน้า	3
	30	นายจักรพันธ์ หัตถิตยกุล	ก้าวหน้า	1
	31	นายจาตุรนต์ ฉายแสง	ประชาธิปไตย	1
	32	นายสุชาติ ตันเจริญ	ประชาธิปไตย	1

1

ที่มา งานทะเบียนประวัติ กองกลาง, สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา.

จากตารางที่แสดง จะเห็นว่าในการเลือกตั้งทั้ง 16 ครั้ง มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวม 32 คน แต่รายชื่อผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีเพียง 19 คน ซึ่งแสดงว่ามีผู้ได้รับเลือกเข้ามาเกิน 1 ครั้ง ถึง 12 คน ในจำนวนนี้ได้แก่

1. นายนิ่ม เรืองเพชร 2 ครั้ง การเลือกตั้งเมื่อปี 2480 และ 2481
  2. นายกิจจา วัฒนสินธ์ 2 ครั้ง ปี 2489, 2491
  3. นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ 5 ครั้ง ปี 2495, กุมภาพันธ์ 2500, ธันวาคม 2500 ปี 2518, 2519
  5. นายจำลอง เทวารุทธ 2 ครั้ง คือปี 2512 และ 2522
  6. นายชุมพล มณีเนตร 2 ครั้ง ปี 2512 และ 2517
  7. นายอนันต์ ฉายแสง 3 ครั้ง ปี 2512, 2518 และ 2526 ขาดช่วงไป 2 สมัย คือ ปี 2519 และ 2522
  8. นายไกรสร นันทมานพ 3 ครั้ง คือปี 2522, 2526 และ 2529 ต่อเนื่องกัน
- จะเห็นว่า ผู้ที่ได้รับความไว้วางใจให้เป็นผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัด

ฉะเชิงเทรามากที่สุดได้แก่ นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ สมาชิกพรรคชาติสังคมนิยม ระหว่างปี 2495-2519 รวมระยะเวลาประมาณ 24 ปี แต่อยู่ในตำแหน่งจริง ๆ 11 ปี นอกจากนั้น นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ยังได้รับความไว้วางใจให้ดำรงตำแหน่งสูงสุดของรัฐสภามาแล้ว กล่าวคือ ดำรงตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎรของสภาชุดที่ได้รับเลือกตั้งเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2518 ส่วนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ที่ได้รับความไว้วางใจรองลงมา ได้แก่ นายอนันต์ ฉายแสง นายทิวา พูลสมบัติ นายไกรสร นันทมานพ (เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปัจจุบันด้วย) ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2526 และอยู่ปฏิบัติหน้าที่จนถึงวันที่ 1 พฤษภาคม 2529 อยู่ในขอบเขตที่จะทำการศึกษา จึงขอบำเพ็ญประโยชน์และผลงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้ง 3 ท่าน มาก้าว ณ ที่นี้โดยสังเขป

ประวัติย่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฉะเชิงเทรา

ปี 2526 - 2529¹

1. นายอนันต์ ฉายแสง

<u>การศึกษา</u>	มัธยมปีที่ 5
<u>อาชีพเดิม</u>	ที่ปรึกษาริษัทหรือจิตรภัณฑ์ก่อสร้าง จำกัด
<u>ประสบการณ์</u>	
<u>ทางการเมือง</u>	1. สมาชิกสภาเทศบาล เทศมนตรี หรือนายกเทศมนตรีเมืองฉะเชิงเทรา ปี 2500-2510 2. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2512 สังกัดอิสระและปี 2518 สังกัดพรรคสันติชน 3. เคยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปี 2518 4. เคยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ปี 2519
<u>ดูงาน</u>	ดูงานด้านรัฐสภา ประเทศเวียดนาม-กัมพูชา
<u>ตำแหน่ง</u>	1. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2526 สังกัดพรรคก้าวหน้า
<u>และกรรมการ</u>	2. ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ปี 2528
<u>ประจำสภาใน</u>	3. กรรมการการศึกษา 2526
<u>สมัยนั้น</u>	
<u>การเลือกตั้งปี 2529</u>	ลงสมัครรับเลือกตั้งผู้แทนราษฎรจังหวัดฉะเชิงเทรา ปี 2529 เขต 1 ในนามพรรคประชาธิปไตย แต่ไม่ได้รับเลือกตั้ง ได้คะแนนเป็นที่ 3 โดยแพ้คะแนน นายจาตุรนต์ ฉายแสง ซึ่งเป็นลูกชายของตนเองเพียง 178 คะแนน

2. นายทิวา พูลสมบัติ

<u>การศึกษา</u>	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
<u>อาชีพเดิม</u>	ข้าราชการบำนาญ ครั้งสุดท้ายดำรงตำแหน่งนายอำเภอพนมสารคาม ฉะเชิงเทรา สังกัดกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
<u>ประสบการณ์</u>	เป็นครั้งแรกที่ลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและได้รับเลือกตั้ง
<u>ทางการเมือง</u>	โดยสมัครอิสระ ต่อมาเข้าสังกัดพรรคกิจสังคม

¹ที่มา งานทะเบียนประวัติ กองกลางและกองการประมุข สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา.

ครั้ง เป็นนายอำเภอพนมสารคามมีชื่อเสียง ได้รับรางวัลนายอำเภอดีเด่น
 ทางด้านการพัฒนา จนปรากฏและเป็นที่ยอมรับในหมู่ประชาชนชาวจังหวัด
 ฉะเชิงเทรา โดยเฉพาะ อำเภอพนมสารคามว่าเป็นผู้ช่วยช่วยเหลือ
 จนได้ชื่อว่าเป็นผู้สมัครที่ฟังน้ำใจมากกว่าฟังเงิน

ตำแหน่งและ

กรรมาธิการ

1. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2526 พรรคกิจสังคม

2. กรรมาธิการปกครอง ปี 2526

ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 2 จังหวัดฉะเชิงเทรา
 ในนามพรรคประชาธิปัตย์ เป็นตัวเก็งคนหนึ่ง แต่ไม่ได้รับเลือกตั้ง ได้เป็น
 ที่ 3 โดยแพ้ นายจักรพันธ์ หัตถิยกุล พรรคก้าวหน้า ซึ่งสมัครครั้งแรก
 2,318 คะแนน

3. นายไกรสร นันทมานพ

การศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)

อาชีพเดิม

ค้าขาย และเคยเป็นกำนันในอำเภอพนมสารคาม จนคนเรียกติดปากว่า
 กำนันไกรสร

ประสบการณ์

1. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2522 สังกัดพรรคสยามประชาธิปไตย

ทางการ เมือง

2. กรรมาธิการตรวจสอบรายงานการประชุมปี 2522

3. กรรมาธิการวิสามัญ พิจารณามัญหาผู้ก่อเหตุปี 2522

4. กรรมาธิการปกครอง ปี 2522

5. กรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษามัญหาทรยศนคับรรทุกเฝ้าฝืนกฎหมาย
 โดยบรรทุกหน้าหนักเกินอัตรากำหนด ปี 2525

6. กรรมาธิการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ปี 2525

7. กรรมาธิการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกเลิกคำสั่งของ
 คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 21 ปี 2525

8. กรรมาธิการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติลักษณะการปกครอง
 ท้องที่ ปี 2525

<u>งาน</u>	การเกษตรที่ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี
<u>ตำแหน่งและ</u>	1. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2526 ครั้งแรกสมัครอิสระ ต่อมา
<u>กรรมการ</u>	เข้าสังกัดพรรคกิจสังคม
	2. เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ปี 2526
	3. ที่ปรึกษากระทรวงพาณิชย์ ปี 2526
	4. กรรมการวัฒนธรรมและสังคม
<u>การเลือกตั้งปี 2529</u>	ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดฉะเชิงเทรา
	ในเขต 1 เขตเดียวกับ นายอนันต์ นายจาตุรนต์ และนายพินิจ
	จารุสมบัติ ซึ่งเป็นคู่แข่ง สังกัดพรรคก้าวหน้า ได้รับเลือกตั้ง
	โดยได้คะแนนเป็นที่ 1 ชนะ นายจาตุรนต์ ฉายแสง 5,726 คะแนน
<u>การเสนอพระราช</u>	ไม่ปรากฏว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้ง 3 ท่านมีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ
<u>บัญญัติและการตั้ง</u>	และตั้งกระทู้ถาม
<u>กระทู้ถาม</u>	

จากประวัติและผลงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยสังเขปดังกล่าว อาจจะพอพิจารณาในที่นี้ได้ว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดฉะเชิงเทรา เท่าที่ผ่านมามีบทบาทและผลงานอยู่ในขั้นที่จะสามารถมีอิทธิพลต่อการเมืองของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นบทบาททางฝ่ายบริหารและบทบาททางฝ่ายนิติบัญญัติ อาทิเช่น ตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎร (เป็นประธานรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2517 ด้วย) ของนายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ในปี พ.ศ.2518 ตำแหน่ง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมในปี 2518 และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ปี 2528 ตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ของนายไกรสร นันทมานพ ปี 2526 นอกจากนั้น บทบาทด้านรัฐสภาในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดฉะเชิงเทรา กรรมการสามัญ และกรรมการวิสามัญประจำสภาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้ง 3 ท่าน น่าจะส่งผลกระทบต่อความรู้และความเข้าใจของประชาชนที่มีต่อบทบาทและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่จากข้อสังเกตของผู้วิจัยจากการไปสัมภาษณ์ประชาชนส่วนใหญ่จะไม่ค่อยรู้ว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนมีบทบาทดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

อย่างไรก็ตาม ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2529 นั้น มีข้อน่าสังเกตว่า ประชาชนมีแนวโน้มในการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเก่าที่ได้รับเลือกเข้ามาใหม่ มีเพียงนายไกรสร นันทมานพ คนเดียวเท่านั้น อีก 3 คน เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากประวัติแล้วเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทางการเมือง 2 ท่าน กล่าวคือ นายจาตุรนต์ ฉายแสง เคยเคลื่อนไหวทางการเมืองสมัยเป็นนักศึกษา เคยมีตำแหน่งเป็นนายกองค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อปี พ.ศ.2518 และนายจักรพันธ์ ทัดดิยกุล เคยมีประสบการณ์การเมืองท้องถิ่น กล่าวคือ เป็นสมาชิกสภาจังหวัดฉะเชิงเทรา ก่อนหน้าที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาถึงการศึกษาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่ทั้ง 3 แล้ว จะเห็นว่าเป็นผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูง คือ ระดับปริญญาตรี 1 คน และปริญญาโท 2 คน ส่วนอาชีพประกอบอาชีพธุรกิจ การค้าทั้ง 3 คน และอายุของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่ทั้ง 3 อยู่ในเกณฑ์ของคนหนุ่ม กล่าวคือ มีอายุอยู่ในเกณฑ์ 28-37 ปี ¹

ตารางที่ 4.5

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดฉะเชิงเทรา การเลือกตั้ง

เมื่อ 27 กรกฎาคม 2529 ²

เขต	ลำดับที่	ชื่อ ส.ส.	พรรค	อายุ	อาชีพ	ความรู้	คะแนน
1	1	นายไกรสร นันทมานพ	ก้าวหน้า	54	ขรก.การเมือง	บ.3	36,556
1	2	นายจาตุรนต์ ฉายแสง	ประชาธิปัตย์	30	ธุรกิจ	ปริญญาโททาง ด้าน เศรษฐศาสตร์	30,830
2	1	นายสุชาติ ดันเจริญ	ประชาธิปัตย์	28	ธุรกิจ	ปริญญาโท	53,952
2	2	นายจักรพันธ์ ทัดดิยกุล	ก้าวหน้า	37	ค้าขาย	ปริญญาตรี	39,306

¹

ดูรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งและรายงานผลการเลือกตั้ง 27 กรกฎาคม 2529

ตามผนวกแนบท้าย.

โดยสรุป ประชาชนมีแนวโน้มในการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเปลี่ยนแปลงไปจนเป็นข้อที่น่าสังเกต ถึงความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

1. ประชาชนมีแนวโน้มเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นคนหนุ่ม มีการศึกษาสูง และมีฐานะทาง เศรษฐกิจดี และที่สำคัญเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหน้าใหม่ เกือบทั้งหมด
  2. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเก่าไม่ได้รับเลือก 2 คน ทั้งที่เคยมีประสบการณ์ทางการเมืองมาอย่างช้าของ อย่างเช่น นายอนันต์ ฉายแสง และมีผลงานในด้านการพัฒนาจนเป็นที่ยอมรับของชาวบ้านทั่วไปอย่างเช่น นายทิวา พูลสมบัติ การไม่ได้รับเลือกดังกล่าวอาจสะท้อนให้เห็นถึง
    1. ความรู้ความเข้าใจของประชาชนที่มีต่อบทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างไร
    2. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่ได้รับเลือกดังกล่าวอาจไม่ได้แสดงบทบาทเป็นที่ยอมรับของประชาชน
    3. การเลือกตั้งครั้งนี้มีการใช้เงินเข้ามามีส่วนช่วยให้ได้รับเลือกตั้ง (ไม่ได้หมายถึงการทุจริต) เงินจึงเป็นตัวแปรที่สำคัญในแง่ที่ว่า คนที่ไม่ได้รับการเลือกตั้งมิได้หมายความว่า จะเป็นคนที่ไม่มีผลงาน เป็นที่ยอมรับของประชาชน
- สำหรับในการศึกษาปี จะศึกษาเฉพาะข้อสังเกตข้อแรก คือ ความรู้ความเข้าใจของประชาชนที่มีต่อบทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อไป ซึ่งจะได้กล่าวต่อไปในส่วนที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุป

หากพิจารณาความสนใจของประชาชนในจังหวัดฉะเชิงเทราที่มีต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากกรณีการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของประชาชน และข้อมูลประวัติและผลงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนแล้ว จะเห็นว่า ประชาชนมีความสนใจในการไปใช้สิทธิไม่น้อยมาก กล่าวคือ ไปใช้สิทธิเกินกว่า 50% เพียง 4 ครั้งเท่านั้น (ไม่นับรวมการเลือกตั้งที่ทุจริต เมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2500 ซึ่งมีผู้ไปใช้สิทธิมากที่สุดถึง 58.98%) การไปใช้สิทธิเลือกตั้งน้อยดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า ประชาชนอาจไม่ศรัทธาต่อตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่เห็นความสำคัญของสถาบันนิติบัญญัติ ประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่ง คือ ประชาชนอาจจะมีความเข้าใจในบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่สอดคล้องตามอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ในรัฐธรรมนูญ ในส่วนที่เกี่ยวกับแนวโน้มของประชาชนในการ

เลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยพิจารณาจากประวัติและผลงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีข้อที่น่าสังเกตว่า บทบาททางการเมือง และทางสภาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าว อาจจะไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนเลย และประชาชนส่วนใหญ่เลือกคนที่เป็นที่รู้จักกันดีมากกว่า

อย่างไรก็ตาม ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2529 ประชาชนมีแนวโน้มในการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเปลี่ยนไป โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเก่าได้รับเลือกเข้ามาเพียงคนเดียว นอกนั้น เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้สูง มีอาชีพทางด้านธุรกิจและเป็นคนหนุ่ม การเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวนี้จะสัมพันธ์กับสาเหตุของการที่ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งน้อยในข้อแรก กล่าวคือ ประชาชนส่วนใหญ่รู้สึกไม่พอใจการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านมา การเลือกคนใหม่เข้ามาโดยเฉพาะเป็นผู้ที่มีความรู้ดี อาจจะทำให้เกิดความหวังใหม่ขึ้นได้

อย่างไรก็ตาม ในการศึกษานี้จะศึกษาเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติของประชาชนที่มีต่อบทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ได้รับ การเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2526 เป็นหลัก ซึ่งจะได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ไปสัมภาษณ์ประชาชนในบทต่อไป